

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 790

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 17 august 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE SENATULUI	
11.	— Decizie privind convocarea Senatului în sesiune extraordinară	2
	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
	Decizia nr. 234 din 8 aprilie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, doar în ceea ce privește dispozițiile de abrogare ale art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal din 1969	3–8

ACTE ALE SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

DECIZIE**privind convocarea Senatului în sesiune extraordinară**

În temeiul dispozițiilor art. 66 alin. (2) și (3), ale art. 115 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 84 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Președintele Senatului d e c i d e:

Articol unic. — Se convoacă Senatul în sesiune extraordinară, în data de 17 august 2021, ora 13,00. Proiectul ordinii de zi și proiectul programului de lucru sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

PREȘEDINTELE SENATULUI

ANCA DANA DRAGU

București, 17 august 2021.

Nr. 11.

ANEXĂ**Proiectul ordinii de zi și proiectul programului de lucru al Senatului
pentru sesiunea extraordinară din data de 17 august 2021**

— sesiune extraordinară —

I. Proiectul ordinii de zi

1. Informare cu privire la proiectele de legi privind aprobarea unor ordonanțe de urgență ale Guvernului:

— Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2021 pentru modificarea art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/1999 privind asigurarea unui cadru unitar pentru managementul proiectelor finanțate prin împrumuturi externe contractate sau garantate de stat, rambursabile sau nerambursabile, inclusiv privind plata specialiștilor români care își desfășoară activitatea în cadrul unităților de management de proiect (b357/2021);

— Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2021 privind transferul drepturilor de pensie ale funcționarilor și agenților Uniunii Europene (b358/2021);

— Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2021 pentru completarea art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2016 pentru aprobarea Statutului special al funcției publice specifice de inspector social și pentru modificarea și completarea unor acte normative (b359/2021).

II. Proiectul programului de lucru

Marți, 17 august 2021

ora 13,00

— Lucrări în Plenul Senatului

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 234**

din 8 aprilie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, doar în ceea ce privește dispozițiile de abrogare ale art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal din 1969

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Irina-Ioana Kuglay.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, doar în ceea ce privește dispozițiile de abrogare ale art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal din 1969, excepție ridicată de Curtea de Apel Brașov — Secția penală, din oficiu, în Dosarul nr. 551/64/2020. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 57D/2021.

2. La apelul nominal răspunde De Catargi Nicolas Horia personal și asistat de domnul avocat Băncilă Dănuț Mihai, cu delegație depusă la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului prezent, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Principiul separației puterilor în stat este un principiu fundamental, care presupune că prerogativa de a emite acte normative aparține exclusiv legiuitorului. Astfel, legiuitorul a considerat că vechiul Cod penal nu mai corespunde realităților sociale și juridice, deoarece au apărut noi modalități de săvârșire a infracțiunilor, iar societatea a evoluat. Apreciază că admiterea excepției de neconstituționalitate ar determina o situație delicată, în condițiile în care vechiul Cod penal este abrogat de șapte ani. Face trimitere la dispozițiile art. 64 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Susține că destinatarii normelor juridice nu vor putea afla că aceste fapte sunt din nou incriminate, regăsindu-se în situația în care vor trebui să răspundă penal pentru săvârșirea acestora. Susține că voința legislativului este foarte clară cu privire la dezincriminarea infracțiunilor de calomnie și insultă.

4. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, deoarece în cauză mandatul european de arestare nu este solicitat pentru o infracțiune contra persoanei, așa cum sunt infracțiunile de calomnie și insultă. Arată că legislația austriacă reglementează infracțiunea de defăimare, ca infracțiune contra persoanei, corespunzătoare infracțiunii de calomnie din vechiul Cod penal. Totodată, la art. 297, Codul penal austriac incriminează fapta persoanei care expune o altă persoană pericolului de a fi urmărită de autorități prin aceea că îl suspectează în mod greșit de săvârșirea unei fapte penale. Or, această faptă contra justiției

este descrisă în mandatul european de arestare și își are corespondent în dispozițiile Codului penal referitoare la denunțarea calomnioasă. Așa fiind, în speță nu se ridică problema de predare a persoanei pentru săvârșirea unei infracțiuni de calomnie. În continuare, susține că o decizie de admitere a excepției de neconstituționalitate nu și-ar produce efecte în cauză, unde se aplică principiul legii penale mai favorabile, ci doar pentru viitor.

5. În subsidiar, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Stabilirea gradului de ilicit penal, civil sau contravențional este atributul legiuitorului, care se situează în marja sa de apreciere. Apreciază că, spre deosebire de anul 2007, orientarea instanței de contencios constituțional este aceea potrivit căreia intervenția legiuitorului în materie penală trebuie să constituie *ultima ratio* a sancționării unui comportament ilicit. Invocă, în acest sens, Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 și Decizia nr. 518 din 6 iulie 2017. Prin urmare, instanța de contencios constituțional nu numai că a recunoscut această marjă de apreciere a legiuitorului, ci a circumscris-o unei gravități în concret ridicate a faptelor care să justifice incriminarea.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

6. Prin Încheierea din 18 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 551/64/2020, **Curtea de Apel Brașov — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, doar în ceea ce privește dispozițiile de abrogare ale art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal din 1969**, excepție ridicată de instanța judecătorească, din oficiu, cu ocazia soluționării unei cereri de predare a unei persoane către statul emitent al mandatului european de arestare.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, instanța judecătorească realizează un scurt istoric privind incriminarea în dreptul intern a infracțiunilor de insultă și calomnie. Totodată, face o analiză a standardului constituțional și a celui european în materia respectării demnității umane.

8. Arată că justiția constituțională, ca dimensiune fundamentală a statului de drept, vine să asigure domnia Legii fundamentale și respectarea drepturilor și libertăților omului, orice dezechilibru putând duce la destabilizarea proiectului etatic, caz în care cade în sarcina instanței constituționale îndatorirea să intervină și să restabilească starea de constituționalitate, acesta fiind tocmai rolul unei curți constituționale, în lipsa căreia nu ne mai putem imagina astăzi o societate democratică. Ca norme tipice interpușe celor constituționale de primă referință, prevederile convenționale în materia drepturilor omului, puse la noi în valoare prin bogata jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului, sunt avute în vedere și valorificate pe deplin de Curtea Constituțională, care rămâne astfel principala poartă de intrare a standardului convențional în edificiul constituțional. Nu se pot deci concepe

soluțiile instanței noastre constituționale decât în deplină concordanță cu standardele convenționale în materia drepturilor omului, pe care în mod constant le promovează și le apără la rândul ei, în acord cu valorile societății din care ea însăși face parte și la formarea cărora își aduce propria contribuție. Trebuie, așadar, respinse opiniile publice formulate conform cărora standardele constituționale interne nu le-ar urma îndeaproape pe cele convenționale europene în materia drepturilor fundamentale ale omului, cum este libertatea de exprimare.

9. Nu se poate disocia justiția constituțională nici de concepția publică privind problema care constituie obiectul ei, care oricum variază în funcție de perspectiva socială din care este privită, nivelul de dezvoltare al societății și momentul istoric de referință. Deși nu poate fi străină actului de justiție, ca orice parte componentă a vieții sociale, opinia publică, în genere, nu poate contraveni specificului actului de justiție — individualitatea și imparțialitatea. Ea este deci în actul de justiție totdeauna relevantă, niciodată determinantă.

10. Astfel, incriminarea unor conduite sociale într-un stat de drept modern vine ca ultim resort în restabilirea legalității și salvagărdării drepturilor și libertăților publice, prevalând celelalte mijloace juridice la care statul și subiecții particulari pot recurge prin mijlocirea justiției, mai ales în contextul tendinței contemporane recunoscute privind depenalizarea faptelor antisociale și recurgerea la mijloace alternative de îndreptare a comportamentelor sociale neconforme. Trebuie însă să se aibă în vedere întreg ansamblul instituțional intern și specificul societății respective, așa cum se manifestă ea la un moment dat istoric. În privința protecției demnității umane, așa cum s-a observat mai sus, Curtea Constituțională a analizat situația instituțională internă și a concluzionat că prin abrogarea incriminării insultei și calomniei se creează un vid legislativ, lipsind demnitatea umană de protecția juridică adecvată și chiar făcând loc arbitrarului și riscului reacției *de facto* a victimelor.

11. Dacă autoritatea legislativă este chemată să statueze asupra incriminării anumitor conduite sociale, într-o democrație constituțională marja ei de apreciere nu poate fi una absolută, trebuind să se circumscrie standardului constituțional în materia drepturilor fundamentale ale omului, al cărui gardian juridic este doar instanța constituțională, în baza rolului său de garant al supremației Constituției și prin prisma poziției sale supraordonate în configurația instituțională a statului de drept, dând expresie juridică ideii de justiție constituțională. În ceea ce privește infracțiunile de insultă și calomnie, nu doar că Parlamentul a procedat la abrogarea incriminării lor, dar a rămas în pasivitate în urma dispozițiilor Curții Constituționale dispunând în sens contrar. De asemenea, o lege a presei care să prevadă delictele de presă nu a fost adoptată nici până în prezent.

12. Obligatorietatea dezlegărilor Curții Constituționale vine tocmai să consfințească imperativul ca ele să fie înțelese, respectate și aplicate atât în litera, cât și spiritul lor, fără excepție. Posibilitatea ca o decizie a instanței constituționale să fie ignorată, uitată sau nesocotită, fără niciun remediu juridic, poate induce ideea unei opțiuni în respectarea ei și subminează întreg eșafodajul pe care se clădește autoritatea sa și rațiunea ei de a fi. Într-o atare situație neavenită, Curtea este cea dintâi chemată să restabilească starea de constituționalitate și să își apere propriile poziții jurisprudențiale, salvagărdând și promovând ideea de justiție constituțională.

13. În mod particular, s-ar putea aprecia că incriminarea insultei și a calomniei, ca mijloc de protecție a demnității persoanei — valoare fundamentală a statului de drept, ar răspunde unor necesități actuale de salvagărdare a libertăților individuale și asanare a vieții publice, mai ales în contextul unei dezvoltări nemaifântălnite a mijloacelor de comunicare publică.

14. În primul rând, funcția preventivă a oricărei incriminări ar avea ca primă consecință responsabilizarea cetățeanului, fără a

duce la descurajarea exercitării libertăților publice, în condițiile în care sunt suficiente garanții pe care le oferă o justiție profesionistă și independentă, ajunsă acum la un grad ridicat de maturitate, prin asimilarea crescândă a standardelor constituționale și convenționale în materie.

15. În al doilea rând, protecția penală ar implica folosirea mijloacelor de investigație specifică acolo unde este necesar pentru aflarea adevărului și identificarea autorilor raportat la caracterul uneori complex, disimulat și primejdios, pe care îl au unele dintre acțiunile defăimătoare, cum sunt campaniile de denigrare malițioasă sau influențe concertate în activități publice de interes fundamental într-un stat democratic. De altfel, în baza art. 3 din Convenție, care protejează împotriva tratamentelor degradante, este consacrată chiar obligația pozitivă de ordin procedural a statului de a efectua o anchetă oficială efectivă și aprofundată, de natură să identifice și să pedepsească persoanele responsabile.

16. Aceasta ar putea fi și ipoteza cazului de față — privit doar ca tipologie infracțională și sub rezerva respectării prezumției de nevinovăție — ivit în cadrul cooperării internaționale în materie penală, bazată pe principiul încrederii reciproce, în care persoana solicitată apare urmărită pentru acțiuni defăimătoare îndreptate împotriva unui cetățean (sirian), aflat pe teritoriul Uniunii Europene (Austria), pe care l-ar fi acuzat pe nedrept și cu rea-credință de apartenență la o grupare teroristă și intenție iminentă de atac armat, determinând autoritățile să ia măsuri grabnice privind persoana defăimată, ale cărei comunicări private au fost interceptate, iar domiciliul percheziționat, fiind apoi preluată din propria comunitate, adusă la poliție și interogată de organele antiteroriste, cu afectarea gravă a dreptului său la demnitate umană.

17. În al treilea rând, măsurile asigurătorii specifice dreptului penal vin să dea eficiență maximă responsabilității civile atașate celei penale, pentru o grabnică și întregă reparație a daunelor suferite, cu respectarea principiilor răspunderii civile delictuale.

18. Mai mult, dispozițiile incriminatorii ale infracțiunilor de insultă și calomnie din vechiul Cod penal apar perfect compatibile cu prevederile noului Cod penal, în ansamblul căruia se pot integra pe deplin și fără rezerve, prin natura lor de infracțiuni contra persoanei, având un conținut juridic ce răspunde cerințelor actuale de calitate a legii și fiind sancționate exclusiv cu pedeapsa amenzii, respectându-se astfel standardul convențional și constituțional în materie.

19. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 250 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, doar în ceea ce privește dispozițiile de abrogare ale art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal din 1969. Legea nr. 187/2012 a fost

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012. Dispozițiile criticate au următorul cuprins:

— Art. 250 din Legea nr. 187/2012: „*La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 15/1968 privind Codul penal, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 16 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare.*”

— Art. 205 din Codul penal din 1969: „(1) *Atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, se pedepsește cu amendă.*

(2) *Aceeași pedeapsă se aplică și în cazul când se atribuie unei persoane un defect, boală sau infirmitate care, chiar reale de-ar fi, nu ar trebui relevate.*

(3) *Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.*

(4) *Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.”;*

— Art. 206 din Codul penal din 1969: „(1) *Afirmarea sau imputarea în public, prin orice mijloace, a unei fapte determinate privitoare la o persoană, care, dacă ar fi adevărată, ar expune acea persoană la o sancțiune penală, administrativă sau disciplinară, ori disprețului public, se pedepsește cu amendă de la 2.500.000 lei la 130.000.000 lei.*

(2) *Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.*

(3) *Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.”;*

— Art. 207 din Codul penal din 1969: „*Proba verității celor afirmate sau imputate este admisibilă, dacă afirmarea sau imputarea a fost săvârșită pentru apărarea unui interes legitim. Fapta cu privire la care s-a făcut proba verității nu constituie infracțiunea de insultă sau calomnie.*”

23. Curtea constată că, prin Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 12 februarie 2007, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 1 pct. 56 din Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, partea referitoare la abrogarea art. 205, 206 și 207 din Codul penal, sunt neconstituționale.

24. Instanța judecătorească apreciază că dispoziția criticată contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) referitor la statul de drept, art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 referitor la accesul liber la justiție și art. 30 referitor la libertatea de exprimare.

25. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că la data de 9 decembrie 2016 a fost emis mandatul european de arestare nr. 20 St 175/16p, de către procurorul din cadrul Tribunalului Regional Innsbruck, Austria. Referitor la natura și încadrarea juridică a faptei, procurorul care a emis mandatul european de arestare a indicat infracțiunea de calomnie, prevăzută de art. 297 alin. 1 din Codul penal austriac. Prin Sentința penală nr. 4/F/MEA din 10 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 765/64/2016, Curtea de Apel Brașov — Secția penală a dispus executarea mandatului european de arestare și predarea persoanei solicitate autorității judiciare emitente.

26. Împotriva acestei sentințe penale a fost formulată contestație de către persoana solicitată, contestație soluționată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală prin Decizia nr. 53 din 20 ianuarie 2017. Cu acel prilej, instanța supremă a reținut că „din verificarea mandatului european de arestare se constată că persoana solicitată este urmărită penal în Austria pentru săvârșirea faptei de calomnie prevăzută și pedepsită de art. 297 alin. 1 din Codul penal austriac, infracțiune ce nu are corespondent în legislația română, fiind astfel incident unul dintre motivele de refuz al executării mandatului european de arestare, prevăzut de art. 98 alin. (1) lit. a) din Legea

nr. 302/2004. Înalta Curte constată că, în speță nu este îndeplinită condiția dublei incriminări, prevăzută de dispozițiile art. 96 din Legea nr. 302/2004, republicată, fiind incident unui dintre cazurile de refuz al predării persoanei solicitate”. Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a admis contestația, a desființat, în parte, hotărârea atacată și, rejudecând, a respins solicitarea de predare în vederea executării mandatului european de arestare nr. 20 St 175/16p emis de autoritățile judiciare austriece, respectiv Parchetul Regional Innsbruck Austria.

27. Curtea constată că la data de 13 noiembrie 2020 a fost emis un al doilea mandat de arestare față de aceeași persoană, de către autoritățile judiciare austriece, respectiv Tribunalul Regional Innsbruck, Austria. Referitor la natura și încadrarea juridică a faptei, instanța austriacă (judecătorul Tribunalului Innsbruck) a indicat infracțiunea de înșelăciune.

28. Fiind sesizată cu cererea de predare a persoanei solicitate către statul emitent al mandatului european de arestare, Curtea de Apel Brașov — Secția penală, observând și decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală, anterior menționată, a ridicat, din oficiu, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, doar în ceea ce privește dispozițiile de abrogare ale art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal din 1969.

29. În acest context, Curtea observă că în Codul penal austriac (<http://codexpenal.just.ro>) la art. 297 alin. (1) se reglementează infracțiunea de „Defăimare”, astfel „*Fapta persoanei care expune o altă persoană pericolului de a fi urmărită de autorități prin aceea că îl suspectează în mod greșit de săvârșirea unei fapte penale la care punerea în mișcare a acțiunii penale se face din oficiu sau de încălcarea unei obligații de serviciu sau profesionale, dacă cunoaște (§ 5 alin. 3) că fapta este nereală, se pedepsește cu închisoare de până la 1 an sau cu amendă de până la 720 zile-amendă, iar dacă fapta de care o suspectează în mod greșit se pedepsește cu pedeapsă mai mare de un an, cu închisoare de la 6 luni la 5 ani*”.

30. Totodată, Curtea reține că același act normativ incriminează la art. 146 infracțiunea de „Înșelăciune”, ca fiind „*Fapta persoanei care determină o altă persoană să facă, tolereze sau să nu facă ceva, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, de natură să cauzeze prejudicii persoanei sau unui terț, săvârșită cu intenția de a se îmbogăți pe sine sau pe un terț în mod necuvenit, prin comportamentul persoanei înșelate, se pedepsește cu închisoare de până la 6 luni sau cu amendă de până la 360 zile-amendă*”, iar la art. 111, infracțiunea de „Calomnie”, astfel „(1) *Fapta persoanei care acuză o altă persoană într-un mod care poate fi perceput de un terț de o însușire sau o atitudine condamnabilă sau de un comportament neonorabil sau care contravine bunelor moravuri, faptă care este de natură să stârnească disprețul altor persoane față de respectiva persoană și să-i prejudicieze imaginea, se pedepsește cu închisoare de până la 6 luni sau cu amendă de până la 360 de zile-amendă. (2) *Persoana care săvârșește fapta prin publicare într-un material tipărit, la radio sau în alt mod prin care calomnia devine cunoscută publicului larg se pedepsește cu închisoare de până la 1 an sau cu amendă de până la 720 zile-amendă. (3) *Făptuitorul nu se pedepsește dacă afirmația se dovedește adevărată. În cazul prevăzut la alin. 1 făptuitorul nu se pedepsește nici atunci când se dovedește existența unor circumstanțe care au indicat motive suficiente ca făptuitorul să creadă că afirmația era adevărată.*”**

31. În continuare, Curtea reține că, potrivit art. 97 alin. (1) pct. 20 și alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 27 mai 2019,

„Următoarele infracțiuni, indiferent de denumirea pe care o au în legislația statului emitent, dacă sunt sancționate de legea statului emitent cu o pedeapsă sau cu o măsură de siguranță privativă de libertate a cărei durată maximă este de cel puțin 3 ani, nu vor fi supuse verificării îndeplinirii condiției dublei incriminări: (...) 20. înșelăciunea; (2) Pentru alte fapte decât cele prevăzute la alin. (1), predarea este subordonată condiției ca faptele care motivează emiterea mandatului european de arestare să constituie infracțiune potrivit legii române, independent de elementele constitutive sau de încadrarea juridică a acesteia”.

32. Referitor la analiza principiului dublei incriminări, Curtea constată că în jurisprudența instanței supreme s-a reținut, prin Decizia penală nr. 348/A din 7 noiembrie 2019, că „principiul dublei incriminări presupune că fapta pentru care s-a aplicat pedeapsa ar fi constituit, în cazul în care ar fi fost săvârșită pe teritoriul României, o infracțiune și autorul ar fi fost sancționabil. Astfel, nu trebuie să existe o corespondență perfectă între toate elementele componente ale celor două infracțiuni, procesul de conversie implică o anumită flexibilitate în cadrul căreia fapta respectivă este examinată prin trimitere la infracțiunile disponibile în statul de executare”.

33. Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a arătat că în Cauza Jozef Grundza — cauza C-289/15, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că: „Articolul 7 alineatul (3) și articolul 9 alineatul (1) litera (d) din Decizia-cadru nr. 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană, astfel cum a fost modificată și completată prin Decizia-cadru nr. 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009, trebuie interpretate în sensul că, (...), condiția dublei incriminări trebuie considerată îndeplinită în cazul în care elementele de fapt care stau la baza infracțiunii, astfel cum sunt reflectate în hotărârea judecătorească pronunțată de autoritatea competentă din statul emitent, ar fi pasibile, ca atare, de o sancțiune penală și pe teritoriul statului de executare, dacă s-ar fi produs pe acest teritoriu”. Or, în considerentele hotărârii în Cauza Jozef Grundza s-a precizat că: „Astfel cum reiese din chiar modul de redactare a acestui art. 7 alin. (3), condiția necesară și suficientă pentru aprecierea dublei incriminări este ca faptele pentru care s-a pronunțat pedeapsa în statul emitent să constituie infracțiune și în statul de executare. Prin urmare, nu este necesar ca infracțiunile să fie identice în cele două state membre vizate. Această interpretare este confirmată de termenii «oricare ar fi elementele constitutive ale acesteia și oricum ar fi descrisă» infracțiunea în statul de executare, de unde reiese cu claritate (...) că o corespondență perfectă nu este necesară nici între elementele constitutive ale infracțiunii, astfel cum este descrisă de dreptul statului emitent și de cel al statului de executare, nici în denumirea sau în clasificarea acestei infracțiuni potrivit legislațiilor naționale respective. Prin urmare, această dispoziție consacră o abordare flexibilă din partea autorității competente din statul de executare cu ocazia aprecierii condiției dublei incriminări, atât în ceea ce privește elementele constitutive ale infracțiunii, cât și descrierea acesteia. În acest sens, elementul relevant pentru aprecierea dublei incriminări constă, potrivit chiar textului art. 7 alin. (3) din Decizia-cadru nr. 2008/909/JAI, în corespondența dintre, pe de o parte, elementele de fapt care stau la baza infracțiunii, astfel cum sunt reflectate în hotărârea judecătorească pronunțată în statul emitent, și, pe de altă parte, definirea infracțiunii conform legislației statului de executare. Rezultă din considerațiile care precedă că, în cadrul aprecierii dublei incriminări, autorității competente din statul de executare îi revine sarcina de a verifica dacă elementele de fapt care stau la baza infracțiunii, astfel cum

sunt reflectate în hotărârea judecătorească pronunțată de autoritatea competentă din statul emitent, ar fi de asemenea, ca atare, în ipoteza în care ar fi avut loc pe teritoriul statului de executare, pasibile de o sancțiune penală pe acest teritoriu.” Astfel, din această perspectivă, Înalta Curte de Casație și Justiție a considerat că este necesar să se verifice dacă fapta reținută în sarcina persoanei sancționate de autoritățile străine ar fi pasibilă de o sancțiune penală și pe teritoriul României, ca stat de executare, dacă s-ar fi produs pe acest teritoriu.

34. Pornind de la aceste premise, Curtea constată că vechiul Cod penal din 1969 reglementa la art. 205 „Insulta”, la art. 206 „Calomnia”, iar la art. 207 „Proba verității”. Aceste dispoziții au fost abrogate prin art. I pct. 56 din Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 12 iulie 2006. Prin Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007, precitată, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. I pct. 56 din Legea nr. 278/2006, partea referitoare la abrogarea art. 205, 206 și 207 din Codul penal, sunt neconstituționale. În cuprinsul deciziei, Curtea a reținut că „art. 146 lit. d) din Constituție nu exceptează de la controlul de constituționalitate dispozițiile legale de abrogare și că, în cazul constatării neconstituționalității lor, acestea își încetează efectele juridice în condițiile prevăzute de art. 147 alin. (1) din Constituție, iar prevederile legale care au format obiectul abrogării continuă să producă efecte.” Totodată, prin Decizia nr. 8 din 18 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 14 iunie 2011, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis „recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și sesizarea Colegiului de conducere al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, în sensul că: Normele de incriminare a insultei și calomniei cuprinse în art. 205 și 206 din Codul penal, precum și prevederile art. 207 din Codul penal privind proba verității, abrogate prin dispozițiile art. I pct. 56 din Legea nr. 278/2006, dispoziții declarate neconstituționale prin Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007 a Curții Constituționale, nu sunt în vigoare”.

35. Prin Decizia nr. 206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură penală și a constatat că „dezlegarea dată problemelor de drept judecate» prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secțiile Unite nr. 8 din 18 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 14 iunie 2011, este neconstituțională, contravenind prevederilor art. 1 alin. (3), (4) și (5), ale art. 126 alin. (3), ale art. 142 alin. (1) și ale art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție și Deciziei Curții Constituționale nr. 62 din 18 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 12 februarie 2007”. Referitor la efectele deciziei Curții Constituționale, în considerente s-a precizat că „prezenta decizie determină — de la data publicării sale în Monitorul Oficial al României, Partea I — restabilirea, pentru viitor, a efectului general obligatoriu al Deciziei Curții Constituționale nr. 62/2007 și a aplicării normelor de incriminare a insultei și calomniei cuprinse în art. 205 și 206 din Codul penal, precum și a dispozițiilor art. 207 din Codul penal privind proba verității, cu respectarea prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție”.

36. În continuare, Curtea observă că, potrivit art. 246 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012: „Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, într-în vigoare la data de 1 februarie 2014.” De asemenea, potrivit art. 250 din Legea nr. 187/2012: „La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 15/1968 privind Codul penal, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 16 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare.”

37. Curtea reține că, în prezent, Codul penal reglementează la art. 244 infracțiunea de „Înșelăciune” ca fiind „(1) Inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos patrimonial injust și dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani. (2) Înșelăciunea săvârșită prin folosirea de nume sau calități mincinoase ori de alte mijloace frauduloase se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni. (3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.”

38. Totodată, același act normativ reglementează la art. 268 infracțiunea de „Inducere în eroare a organelor judiciare” ca fiind „(1) Sesizarea penală, făcută prin denunț sau plângere, cu privire la existența unei fapte prevăzute de legea penală ori în legătură cu săvârșirea unei asemenea fapte de către o anumită persoană, cunoscând că aceasta este nereală, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Producerea sau ticluirea de probe nereale, în scopul de a dovedi existența unei fapte prevăzute de legea penală ori săvârșirea acestora de către o anumită persoană, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani. (3) Nu se pedepsește persoana care a săvârșit inducerea în eroare a organelor judiciare, dacă declară, înainte de reținerea, arestarea sau de punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva celui față de care s-a făcut denunțul sau plângerea ori s-au produs probele, că denunțul, plângerea sau probele sunt nereale.”

39. În lumina celor anterior expuse, Curtea constată că legislația austriacă reglementează distinct infracțiunile de calomnie, defăimare și înșelăciune. Astfel, infracțiunea de calomnie este cuprinsă în titlul IV — *Fapte penale contra onoarei*, cea de defăimare este cuprinsă în titlul XXI — *Fapte penale împotriva înfăptuirii justiției*, iar cea de înșelăciune este cuprinsă în titlu VI — *Fapte penale contra patrimoniului*. Corelativ, în ceea ce privește legislația națională în vigoare, infracțiunea de înșelăciune este cuprinsă în capitolul III — *Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii* al titlului II — *Infracțiuni contra patrimoniului*, iar infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare este cuprinsă în titlul IV — *Infracțiuni contra înfăptuirii justiției*. Referitor la infracțiunea de calomnie, aceasta era reglementată în Codul penal din 1969 în capitolul IV — *Infracțiuni contra demnității* al titlului II — *Infracțiuni contra persoanei*.

40. În ceea ce privește cele două mandate europene de arestare, Curtea observă că în primul dintre acestea, deși denumirea infracțiunii este tradusă drept „calomnie”, se menționează că articolul incident este art. 297 din Codul penal austriac cu denumirea marginală „Defăimarea”. Or, această infracțiune este o infracțiune distinctă de cea de calomnie, prevăzută de art. 111 din Codul penal austriac. Pe de altă parte, în cel de-al doilea mandat european de arestare este indicată ca infracțiune aplicabilă cea de înșelăciune, prevăzută de art. 146 din Codul penal austriac, și aceasta fiind distinctă de infracțiunea de calomnie.

41. În acest context, Curtea observă că, examinând condiția dublei incriminări, în ceea ce privește primul mandat european de arestare, instanța supremă a ales să analizeze existența identității între elementele constitutive ale infracțiunii reținute în mandatul european de arestare, pe de o parte, și cele ale

infracțiunii privitoare la terorism, prevăzută de art. 38 din Legea nr. 535/2004, și ale celei de inducere în eroare a organelor judiciare, prevăzută de art. 268 alin. (1) din Codul penal român, pe de altă parte.

42. Or, astfel cum însăși Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a reținut, prin raportare la jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, pentru a constata îndeplinirea condiției dublei incriminări nu este necesar ca infracțiunile să fie identice în cele două state membre vizate, nefiind necesară o corespondență perfectă între elementele constitutive ale infracțiunii, astfel cum este descrisă de dreptul statului emitent și de cel al statului de executare, și nici în denumirea sau în clasificarea acestei infracțiuni potrivit legislațiilor naționale respective.

43. Așa fiind, Curtea de Apel Brașov — Secția penală, analizând îndeplinirea condiției dublei incriminări, va avea în vedere corespondența dintre, pe de o parte, elementele de fapt care stau la baza infracțiunii, astfel cum sunt reflectate în hotărârea judecătorească pronunțată în statul emitent, și, pe de altă parte, definirea infracțiunii conform legislației statului de executare. Cu alte cuvinte, Curtea de Apel Brașov — Secția penală, în ceea ce privește cel de-al doilea mandat european de arestare, va analiza dacă elementele de fapt prezentate de organul judiciar de trimitere, care stau la baza infracțiunii de înșelăciune din Codul penal austriac, în ipoteza în care ar fi avut loc pe teritoriul României, ar fi pasibile de o sancțiune penală pe acest teritoriu.

44. În aceste condiții, pronunțarea unei decizii de admitere a Curții Constituționale prin care s-ar constata neconstituționalitatea dispozițiilor art. 250 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, doar în ceea ce privește dispozițiile de abrogare ale art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal din 1969, deși ar produce un efect general obligatoriu în sensul intrării în vigoare a acestor norme de incriminare pentru viitor, nu ar determina automat aplicarea acestora în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

45. Or, legătura dintre norma legală atacată pentru neconstituționalitate și soluționarea cauzei pune în discuție relevanța și pertinența normei legale ce face obiectul excepției de neconstituționalitate în raport cu procesul în care a fost ridicată. Aceasta, deoarece o eventuală decizie a Curții Constituționale prin care este admisă excepția de neconstituționalitate trebuie să fie de natură să producă un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal, o atare cerință fiind expresia utilității pe care soluționarea excepției invocate o are în cadrul rezolvării litigiului în care a fost invocată. Constatarea neconstituționalității dispozițiilor art. 250 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, doar în ceea ce privește dispozițiile de abrogare ale art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal din 1969, nu poate avea drept consecință evaluarea condiției dublei incriminări doar prin prisma analizei exclusive a elementelor de fapt care stau la baza infracțiunii, astfel cum sunt reflectate în hotărârea judecătorească pronunțată în statul emitent, și definirea infracțiunii de calomnie conform legislației statului de executare. Pe de altă parte, constatarea constituționalității dispozițiilor art. 250 din Legea nr. 187/2012 nu poate avea drept consecință constatarea neîndeplinirii condiției dublei incriminări și, prin urmare, respingerea solicitării de predare în vederea executării mandatului european de arestare.

46. În ambele situații, independent de incriminarea infracțiunii de calomnie, instanța va trebui să analizeze dacă în ansamblul legislativ național poate identifica o reglementare care să îi permită încadrarea juridică a faptelor prezentate în mandatul european de executare, persoana solicitată fiind pasibilă de o

sanctiune penală și pe teritoriul României, dacă aceste fapte s-ar fi produs pe acest teritoriu.

47. Or, potrivit prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]”. Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că „legătura cu soluționarea cauzei” presupune atât aplicabilitatea dispozițiilor de lege criticate în cauza dedusă judecării, cât și pertinenta excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele impuse de dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992. Prin urmare, condiția relevanței

excepției de neconstituționalitate, respectiv a incidenței textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești nu trebuie analizată *in abstracto*, ci trebuie verificat, în primul rând, interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales prin prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității dispozițiilor de lege criticate (Decizia nr. 407 din 20 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 890 din 4 noiembrie 2019, paragraful 13, Decizia nr. 533 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 950 din 27 noiembrie 2019, paragraful 15, și Decizia nr. 822 din 12 decembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 10 martie 2020, paragraful 15).

48. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, doar în ceea ce privește dispozițiile de abrogare ale art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal din 1969, excepție ridicată de Curtea de Apel Brașov — Secția penală, din oficiu, în Dosarul nr. 551/64/2020.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Brașov — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 aprilie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72,
e-mail: pierderiacte@ramo.ro, concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

